

List izhaja
dvakrat na mesec.

Posamezna št. 75 p

Naročnina
mesečno 150 D.Rokopisi se ne
vračajo.Nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.

VOJNI INVALID

Poština plačana
v gotovini.Uredništvo in
upravnništvo v
Št. Peterski
vojašnici.**Glasiilo izvršnega odbora udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS.**

Naši zaostanki in državni proračun.

Pri prejemanju pokojnin, vzgojevalnin in doklad so nastali raznim vojnim žrtvam tekom časa na različne popolnoma neutemeljene načine veliki zaostanki.

Nekaterim so prestale pokojnine začasno ali trajno vsled ponovnih napregledov, drugim vsled revizije, prestale pa so tudi vsled pomanjkanja kreditov, ali vsled nepovoljne administracije. Zelo veliko zaostankov je nastalo ob času predaje pokojninskih poslov sodiščem, ker ista niso mogla pričeti takoj poslovati.

Po tem pa je finančna prokuratura kot zastopnica erarja povzročila velike zaostanke, ker je dvigala ugovore proti odmeritvam.

Vojne žrtve se vsestransko pritožujejo proti velikim zaostankom pokojnin.

Vprašanje je, kdaj bodo vsi ti zaostanki, katerih je že na milijone poplačani?

Udruženje vojnih invalidov se je že zelo borilo za to vprašanje.

Toda borba za finančno vprašanje je pri nas najtežja.

Invalidska pokojnina z vsemi pripadki je po zakonu vedno naprej plačljiva.

V bistvu je ravno isto, kakor plača ali pokojnina državnih uslužbencev. Toraj ni miloščina, katero se vedno lahko odtegne, pač pa fiksno priznana renta, za katero mora imeti državna uprava vedno zadostna sredstva in mora biti vsa aministracija urejena tako, da ne zadržuje rednega izplačevanja. Današnje postopanje z invalidskimi pokojninami kaže, da so vpeljani namenoma razni čini v svrhu zadrževanja izplačila, to pa iz stališča štedenja. To nam prav lepo pokaže postopanje finančne prokurate, ki je še pred kratkim dvignila proti vsaki sodni odločbi glede pokojnine ugovor, čeprav mora biti čisto jasno, da so skoro vse, čisto gotovo pa lahko rečemo vse odločbe sodišč za pokojnine pravilne in popolnoma utemeljene.

Za tako postopanje lahko smatramo tudi dolgo prenašanje pokojninskih kompetenc od invalidskega odseka na deželno, potem pa na okrožna sodišča. To je trajalo eno leto in koliko je ta čas zaostalo pokojnin?

Dalje, koliko popolnoma nepojasnjenih in neutemeljenih ustavitelj je napravila specialna komisija? Ves ta sistem, v katerem ne moremo videti drugega, kakor politiko štedenja na račun ubogih vojnih žrtev, je jako žalosten in kaže kako potrebni smo trdne in pravične invalidske zakonodaje. Bodoči invalidski zakon ne bo zakon, ako se ne bo izvajal in za vselej odpravil takih nedostatkov in zasigural vojnim žrtvam poleg vsega drugega tudi stalnost in podlago za izplačevanje pokojnin.

Kaj pa zaostanki?

Iz današnjih izkušenj in prizadevanj imamo prav slaba upanja.

Za izplačilo je treba sredstev.

Stari krediti, čeprav bi bili zadostni, so že zapadli.

Našim čitateljem bo znano, da se ravna vsako državno izplačilo po proračunu, ki ga sprejema vlada za vsako leto posebej. Kadar mine termin proračuna ni mogoče iz posameznih skladov nič več izplačati in vse kar je preostalo denarja zapade.

Za naše zaostanke toraj ne leži nobenega kritja več.

Ako se hočejo izplačati, je treba vstaviti zadostne svote v bodoče proračune.

Letos vlada ne posluje z rednim proračunom, temveč s takozvanimi dvanajstinami.

Za vsak mesec podaljšanja lanskega proračuna se vzame ena dvanajstina lanskim kreditov. Napravijo se kvečjemu malenkostne izpremembe. Toraj iz dvanajstin nam ni pričakovati kritja za naše zaostanke pokojnin.

Mogoče bo to le iz rednega proračuna, ki ga letos nimamo.

K vsakemu letnemu proračunu stavijo vsa oblastva svoje predloge.

Vlada pretehta vse predloge in odobruje proračun.

Za proračunsko leto 1925/26 so bili predlogi stavljeni že lani, ne bodo pa mogli priti v poštev, ker se bo najbrž celo proračunsko leto poslovalo z dvanajstinami.

Za naše zaostanke pride v poštev mogoče šele proračunsko leto 1926/27, ako se ne bo začelo že z novembrom letošnjega leta.

Kakor smo informirani so naše oblasti že izdelale predloge za ta proračun.

Sedaj nastane za nas najvažnejše vprašanje, ako bodo vpostavljeni krediti za zaostanke invalidskih pokojnin? Tudi v dosedanjih proračunih je bila precejšnja postavka za razne zaostanke, katere pa vlada kljub vsem našim prošnjam ni hotela vporabljeti za invalidske pokojnine. Mogoče bi se to izvršilo šele, ako bo v proračunu posebna postavka samo za zaostanke invalidskih pokojnin in ne za »razne zaostanke«. Še važnejše pa je, da se bo zakon dosledno izvajal, da ga ne bo na različne načine prikrojevala administracija. Kar se tiče kritja za izplačilo zaostankov je naše udruženje v zadnjem času napravilo korake pri vladi.

Naše članstvo pa naj pri vsaki priliki napravi še svoj apel na vlado, da bodo naše zahteve sprejete pri glasovanju za državni proračun.

Ustanovni občni zbor Zveze slovenskih vojakov.

Bivši slovenski vojaki, pod vodstvom nekaterih uglednih voditeljev so imeli že lani sestanek na Brezjah, na katerem so določili pripravljalni odbor za ustanovitev Zveze slovenskih vojakov.

Pripravljalni odbor je kot tak deloval že celo leto in pripravil vse potrebno za ustanovitev.

V nedeljo, dne 30. avgusta t. l. pa se je vršil drugi letni sestanek vseh bivših vojakov, obenem pa ustanovni občni zbor zveze. Udeležba je bila velikanska. Ljudstvo je prihajalo z rednim in posebnim vlakom, cenilo se ga je nad 10.000 udeležencev.

Najprvo je bila odkrita v cerkvi pri »Mariji Pomagaj« spominska plošča padlim borcem.

Na to je vojni kurat g. Bonač s krasnim govorom otvoril sestanek pred cerkvijo.

Sledila je maša zadušnica, pri kateri je igrala žalostinke in druge cerkvene pesmi godba iz Jesenic. Po maši pa je zapel mogočni pevski zbor, sestavljen iz raznih tovarišev žalostinke »Vigred se povrne«, »Oj Doberdob slovenskih fantov grob« in »Oj ta soldaški boben«. Množica je s solzami v očeh poslušala pretresljivo in krasno ubrano petje.

Po maši se je vršil pred cerkvijo ustanovni občni zbor zveze. Prisostovale so razne deputacije, med njimi je zastopal naše udruženje tov. Tome.

V imenu pripravljalnega odbora je otvoril ustanovni občni zbor njegov predsednik major v pok. g. Martin Colarič. Godba je zaigrala državno himno »Bože Pravde«, »Lepo našo domovino« in »Naprej zastava slave«, katere so udeleženci odkrito poslušali.

Gospod Colarič je prečital udanostno pozdravno brzojavko Nj. Vel. kralju, ki se je sprejela z velikanskimi »Živjo« klici. Nato je bil prečitan pozdrav Slovencev iz Pariza.

V jako lepem otvoritvenem nagovoru je razvil potem g. major Colarič program zveze, še prej pa je pozdravil razne navzoče deputacije, predvsem oficirski zbor dravske divizije.

V svojem nagovoru se je g. major Colarič spomnil vojnih žrtev in njihovega nadvse bednega vprašanja. Obljubil jim je moralno in gmo-

tno pomoč zveze, da se danes naravnost sramotno postopanje z vojnim žrtvami odpravi. Tajnik pripravljalnega odbora zveze kurat g. Bonač je poročal o delovanju tega odbora ter prečital in razložil namen bodoče zveze iz pravil.

Poleg skrbi za vojaške grobove in vpostavitve spominov padlim, je namen zveze tudi v vsakem oziru pomagati bednim invalidm, vdovam in sirotam. Zveza pa hoče ublažiti še razne druge povojne težkoče in nuditi razne pomoči tudi vsem bivšim borcem.

Ustanovitev zveze je bila z navdušenjem sprejeta.

Sledili so pozdravni nagovori deputacij. Delegat zveze iz Trbovelj je povdarjal, kako so si pri tamkajšnjih razmerah složno ustanovili bratsko zvezo bivših vojakov. Bodril je navzoče naj z istim idealom delujejo za izpopolnitev zveze v slehernem kraju. Nato je dobil besedo, pozdravljen z velikanskimi aplavzi, delegat udruženja tov. Tome. Pozdravil je v imenu udruženja invalidov ustanovni občni zbor in vse tovariše borce.

Razočaran nad velikodušnim programom zveze v prid vojnim žrtvam je obljubil, zahvaljujoč se, ponesti utise svojim organiziranim tovarišem in tovarišicam, od katerih bi marsikateri prisostvoval zboru zveze vojakov, ako bi mu zdravje in gmotni položaj dopuščala.

Spomnil je navzoče na trpljenje vojnih žrtev in njihovo nerešeno vprašanje, z žalostjo je povdarjal zapuščenost vdov in sirot, ki oplakujejo grobove v tujini in prosil, da naj zveza, ki misli izrahljati te grobove, izrahlja tudi trpljenje bednih vojnih žrtev. Zveza naj ponudi moralno oporo, da se bo po sedmih letih borbe vendar enkrat rešilo invalidsko vprašanje in sprejel invalidski zakon, ki je najnujnejši in najzaslužnejši, zato bi moral biti prvi.

Želeč mnogo uspehov zvezi je pozdravil program zveze in mu obljubil oporo od strani vseh vojnih žrtev. Občni zbor je pozdravila tudi deputacija koroških Slovencev, ki je sporočila g. majorju Colariču pozdrave iz tužnega Korotana.

Govoril je še g. Puc, ki se je v pretresljivih besedah spominjal razmer ob času judenburških žrtev in ustreljenih žrtev na suhem bajerju v Ljubljani.

K besedi se je oglasil tudi predsednik podružnice našega udruženja iz Maribora tovariš Krepek.

Povdarjal je neprecenljive zasluge mož in borcev za osvoboditev naših obmejnih krajev predvsem g. generala Maistra, za katerega je predlagal, da naj zbor sprejme pozdravno brzojavko.

Navzoči so z navdušenjem sprejeli njegov govor.

Na to je bila volitev odbora Zveze slovenskih vojakov.

Gospod Pirc iz Ljubljane je povdarjal navzočim zasluge g. majorja Colariča kot vedno slovensko mislečega in za naš narod skrbečega oficirja, kakor pri ustanovitvi zveze. Predlog za izvolitev predsednika zveze g. majorja Colariča je bil z velikim navdušenjem sprejet.

Tudi odbor je predlagal stari, h kateremu se imenujeta samo še dva nova člana.

Množica potrdi tudi odbor z velikimi aplavzi. Župnik iz Loža g. Hafner je pojasnil še nekatere zvezine zadeve in predlagal, da bi se sestanek in občni zbor zveze vršil drugo leto na željo tovarišev iz Štajerske, v Celju ali kje drugod v bližini.

Razvil je program za popoldne in pozival navzoče, da prežive dan popolnoma tovariško mirno in zadovoljno.

Nato se je zaključil občni zbor.

Popoldne se je vršil sestanek zvezinega odbora in raznih delegatov. Ob zvokih godbe so preživeli udeleženci popoldne na vrtovih restavracij par veselih in prijateljskih uric, množice pa so začele z večernimi vlaki mirno zapuščati krasno uspeli sestanek.

Zveza bivših vojakov in naše vprašanje.

Zveza bivših vojakov, katero so pred kratkim ustanovili in se v njej organizirali bivši vojaki Slovenci ima v svojem programu tudi pomoč vojnim žrtvam. Kot ena glavnih točk pravil zveze je pobrigati se za pravično rešitev vprašanja invalidov, vdov in sirot ter jim nuditi tudi gmotno pomoč iz lastnih sredstev. O priliki ustanovnega občnega zboru Zveze bivših slovenskih vojakov, ki se je vršil dne 30. avgusta t. l. ob ogromni udeležbi na Brezjah smo mogli videti veliko zanimanje in vnemo za nesrečne žrtve vojne.

Posamezni govorniki so s sočutjem in nevoljo konstatirali današnje stanje vprašanja bednih vojnih žrtev.

Posebno g. major Colarič, predsednik zveze je pokazal v svojem govoru, v katerem se je prav stvarno dotaknil vprašanja invalidov, vdov in sirot veliko razumevanje in zanimanje za ta problem ter povdarjal, da je dolžnost tovarišev borcev, da pomagajo nesrečnim pozabljenim žrtvam. Iz njegovega govora in razpoloženja v tem pogledu moremo posnemati, da bo kot mož na mestu predsednika tako lepe in močne organizacije kakor je Zveza bivših slovenskih vojakov storil vse kar bo v njegovi moči za vojne žrtve.

Od naših tovarišev borcev imamo vojne žrtve pričakovati močne opore v borbi za naš zakon in naše pravice. Z veseljem moramo konstatirati, da se je naša vendar organizacija pravilno čutečih ljudi, ki so pokazali resno voljo i pripravljenost boriti se za nas in nam nuditi moralno ter materijelno pomoč.

To so naši vojni tovariši, ki nas niso zapustili pred leti v nesreči v bojnih vrstah in nas tudi danes nočejo zapustiti.

Oni čutijo z nami, ker vedo za vse žrtve in jih poznajo, ker so bili sami priče in so trpini mnoge zla, katerega je povzročala dolga vojna. V dobi izumrtega moralnega čuta so se povzdignili s svojo zvezo, katero lahko imenujemo tudi našo zvezo, ker tudi mi spadamo v njo, ter nam prožili pomoč kot zavržencem in zapuščenim nesrečnežem. Čeprav že popolnoma obupani se čutimo ojačene, ker za nami stoji močna Zveza bivših vojakov, ki nam proži roko, da nas pomaga privedi v boljše stanje.

Saj so v naši zvezi zastopane široke plasti naroda in možje, ki imajo odločno trdno voljo ter dosti pogojev, da nam pomagajo.

Zveza bivših vojakov se je porodila kot idealna, bratska nepolitična organizacija, ki ne pozna sebičnosti temveč ublažitev nekaterih povojnih perečih vprašanj za katere se nihče ne briga.

Poleg tega hoče pa dobiti tudi bratske in prijateljske zveze med nekdanjimi tovariši v narodnem ponosu in zavesti.

Ozrla se bo na opustošene grobove v tujini. Izrahljati hoče te pozabljene gomile, jih napraviti dostojne. Žrtvam, ki počivajo v njih pa hoče narediti doma dostojne spomenike. In za našo skrb, za vse to se hočejo pobrigati in žrtvovati iz lastnih sredstev naši sobojevniki. Udruženje vojnih invalidov, ki ima enake cilje, mora z veseljem pozdravljati Zvezo bivših vojakov, v kateri bo dobilo najidealnejšo sovrstnico, najboljše tovariše in najmočnejšo oporo pri svojem osamljenem težavnem poslu.

Tudi naše udruženje hoče stati ob strani v vseh njenih nalogah in vprašanjih kot organizacija istih misli in enakega stremjenja.

Pokazati hoče marsikatero težke rane perečega vprašanja vojnih žrtev, ki jih sedemletna borba ni mogla zaceliti pri katerih bodi tudi Zveza bivših vojakov usmiljeni samaritan, da jih pomaga zaceliti.

Sedem let že traja borba za invalidsko vprašanje. Nihče še ni imel toliko volje, da bi ga rešil in malokdo je pokazal resno zanimanje zanj.

Vprašanje vojnih žrtev tišči neka nevidna sila nazaj, kakor da bi bilo to namenoma, ker ga hoče prepustiti brez vsake brige svojemu naravnemu razvoju.

In ta razvoj gre v bedo, hiranje in smrt.

Decimiranje je na dnevnem redu. Sila je celo pripomogla k takemu razvoju.

Mesto zaščite in pomoči pripušča med vojnimi žrtvami gorje in sili proces naprej v znamenju redukcij in preganjanja.

To je današnje vprašanje vojnih žrtev, ki je slabo, slabše od početka.

Ali bi se ne dalo temu odpomoči? Že zdavnaj, samo ako bi bila volja.

In za to besedo je treba prijeti.

Z njo ima opraviti naša dolgoletna borba.

Ako bomo naleteli povsod na tako dobro voljo kakor nam jo kaže Zveza bivših vojakov pri rešitvi našega vprašanja, bo prav kmalu rešeno. Zveza naj pomaga razširiti ta pogoj in razdreti ono silo, ki tišči naše vprašanje k tlom. Pogoji za rešitev vprašanja vojnih žrtev so dani in se morejo najti.

Narod, ki ne želi takega postopanja z vojnimi žrtvami jih je pripravljen dati, kar je že večkrat pokazal in kar priča lahko naša novoustanovljena Zveza bivših vojakov, v kateri so zastopani najboljši možje naroda. Pozdravljamo akcijo teh mož, pozdravljamo naše vojne tovariše, ki nas hočejo podpreti v borbi za obstanek.

Živela Zveza bivših slovenskih vojakov.

Konferenca bojevnikov v Ženevi.

Federativna Unija vojščakov - bojevnikov iz Pariza je povabila naše Udruženje na svojo konferenco, katera se vrši od 18. do 21. septembra t. l. v Ženevi v Švici.

Središnji odbor je odločil, da se vdeleže te konference 3 člani našega udruženja in sicer predsednik središnega odbora iz Beograda polkovnik tov. Lazarevič, en član izvršnega odbora iz Zagreba in en član izvršnega odbora iz Ljubljane. Izvršni odbor v Ljubljani je določil za svojega delegata tov. Marinkota. Našim delegatom je dovolila vlada subvencijo v svrhu udeležbe.

Želimo, da bi naša delegacija dosegla uspehe v svrhu pomoči pri rešitvi našega dotrajnega invalidskega vprašanja.

Zadružni vestnik.

Okrožnica.

Vsem podružnicam vojnih invalidov področja I. O. v Ljubljani.

Na ustanovnem občnem zboru dne 2. avgusta t. l. se je ustanovila invalidska zadruga »Vzajemna pomoč, posojilnica in gospodarska zadruga v Ljubljani r. z. z o. z.« Izvoljeni so bili člani uprave, ki dajejo dovolj jamstva za uspeh tega gospodarskega podjetja. Pravila so prijavljena sodišču. Čim bodo registrirana (potrjena) pri trgovskem registru, se bodo razmnožila in se jih bo vsaki podružnici poslalo po nekaj izvodov. Iz pravil so razvidne dolžnosti in pravice članov zadruga.

Namen zadruga, ki ga natančno popisujejo tozadevne točke je tolmačiti tako, da bo zadruga predvsem zbirala denar z deleži, različnimi fondi, hranilnimi knjižicami in drugimi denarnimi vlogami. Iz tega pa bo preskrbovala in omogočala invalidom odnosno članom zadruga posojila po nizkih obrestih, jih gospodarsko podpirala do osamosvojitve ter jih varovala pred izkoriščanjem kapitalističnih podjetij. Pred vsem pa hoče najti iz tega možnost za stvaritev delavnic, zaposlitev brezposelnih invalidov vdov in sirot po zadružnih delavnicah in drugod.

Preskrbovati hoče tudi invalidom rokodelcem odnosno obrtnikom surovine in razpečavati njihove izdelke.

Da bode zadruga laže dosegla predvidene cilje, je nujno potrebno, da sodelujejo pri njej vse vojne žrtve in tako pripomorejo k napredku in uspehu. Predvsem je dolžnost podružnic, da razvijejo agitacijo med svojimi člani jim obrazložijo pomen novoustanovljene zadruga ter jih pozivljajo, da podpišejo čimveč zadružnih dele-

H. de Balsac — I. Tominec:

Sarrasine.

Godilo se mi je, kot se godi celo površnim ljudem, če prisustvujejo burnim veselicam: z atopljen sem bil v globoko sanjarenje. Na stolpni uri Elysée-Bourbona je bila ura baš polnoč. Sedel sem v vdolbini pri oknu, težke gube zavese so me popolnoma zakrivala in tako sem lahko nemoteno gledal na vrt palače, ki sem na njem prebil večer. Drevesa, na katerih je ležal tu pa tam sneg, so se nejasno odražala od temnega ozadja oblačnega neba, ki ga je le slabo razsvetljeval mesec. Pred temi fantastičnimi oblaki so bila videti kot pošasti, ki niso prav dobro pokrite; in so spominjala na grozen vtis znamenitga smrtnega plesa. In ko sem se potem obrnil, sem lahko videl ples živih. V žareči dvorani, čije stene so se blestele v srebru in zlatu, pri svitu lestencev, ki so nosili nebroj sveč, so v pisani gruči plavale in frčale najlepše, najbogatейše, najimenitnejše pariške dame z vso svojo blestečo obleko in krasnimi demanti. In povsod cvetlice: na glavi, v laseh, na prsih, na obleki ali v vencih pod njihovimi nogami. Rahel derget, ki jim je šel skozi telesa, mehki, pohotni koraki so zibali v ples čipke, tančice in svilo, ki jim je zakrivala telo. Tu pa tam je zaiskrilo bliskajoče se oko, zatemnilo luči in ogenj demantov ter vzajelo z viharjem srca, ki so bila že preveč vzplamtela. Lahko si tudi opazoval, kako so prejimali ljubimci rahla bodrilna znamenja, medtem ko so zakonski možje srečavali odbijajočo hladnost. Klici igralcev pri nepričakovani karti, trkljanje zlata, godba, šelest pogovora, vse to je v pisani mešanici udarjalo na

uho; in da je bil popoln zapeljivi čar, ki ga je povzročala ta divja veselica na družbo, je delovala še sopara dišav in splošna pijanost na razbičene čute. Tako sem imel na desni mračno, nemo podobo smrti, na levi po vzgoji ukročene bakanalije življenja; tu mrzlo, mračno, z žalnim pajčolanom odeto naravo, tam veselje ljudi. Držal sem se na meji teh dveh tako različnih slik, ki se tako pogostokrat ponavljajo v različnih podobah v Parizu in delajo naše mesto najzabavnejše in obenem najfilozofičnejše na svetu; predstavljal sem čuden quodlibet razuzdanosti in mrtvaškega razpoloženja. Z levo nogo sem sledil taktu godbe, desno pa sem mislil da imam v rakvi. Zares se mi je godilo, kot se večkrat dogaja na plesih; v prepihu, pri katerem človeku skoraj polovico telesa oledeni, medtem ko je druga polovica izpostavljena dušeci vročini dvoran, mi je noga takorekoč oledenela.

»Gospod Lauty nima še dolgo te hiše?«
»Pač. Deset let je že, odkar mu jo je prodal maršal Carigliano.«
»A!«
»Ti ljudje morajo imeti velikansko imetje.«
»Bo že tako.«
»Kaka veselica! Zares nezaslišano razkošje.«
»Ali jih imate za prav tako bogate kot gospoda pl. Nucingena ali gospoda pl. Godrevillea?«
»Kaj ne veste...?«

Sklonil sem glavo naprej in spoznal, da sta spadala oba govornika k razredu radovednežev, ki se v Parizu z ničemer drugim ne bavijo, kakor z Zakaj? Kako? Od kod prihaja? Kdo so? Kaj je novega? Kaj je zagrešila? Začela sta tiho govoriti in se oddaljila, najbrže zato, da bi mogla na tihi zofi bolj nemoteno klepetati. Še nikdar se ni bila odprla izdatnejša žila ljudem, ki preže na skrivnosti. Nihče ni slutil, iz katere dežele je bila prišla rodbina Lautyjeva, ali iz kake trgovine, iz kakega plena, iz kakega roparskega po-

hoda, ali iz kake dedščine izvira njihovo premoženje, ki so ga cenili na več milijonov. Vli člani te rodbine so govorili italijansko, francosko, špansko, angleško in nemško tako gladko, da si moral misliti, da so živeli precej dolgo v vseh teh deželah. So bili cigani ali morski roparji?

»In če bi bili hudiči,« so rekli mladi politiki, »njih veselica je čudovita!«

»In da je grof Lauty oplenil maroško palačo, njegovo hčer bi vendar vzel za ženo!« je vzkliknil neki filozof.

Kdo bi ne bil vzel Marianine za ženo, tega šestnajstletnega dekleta, čigar lepota je ustvarjala resničnost iz fantastičnih pravljic orientalskih pesnikov! Kot sultanova hčerka v pravljici o čudežni svetiljki bi bila smela ostati zakrita. njeno petje je zasenčilo nepopolne talente, kot so Malibrani, Sonntagi ali Fodori, pri katerih je poudarjena vedno ena lastnost, ki tako onemogočujejo popolnost celote, medtem ko je Marianina v enaki meri združevala čistost glasu, čustvo, korektnost izgovora in intonacije, dušo in tehniko, umetnost in naravo. Deklica je bila prapodoba skrivne poezije, ki je združujoča vez vseh umetnosti in ki jo ne zapazijo tisti, ki jo iščejo. Marianina je bila nežna in pobleвна, izobražena in plemenita in nič jo ni moglo zasenčiti — razen njene matere.

Ali ste že kdaj srečali eno od onih žen, ki s svojo zmagovito lepoto kljubujejo letom in ki so videti s šest in tridesetimi leti še bolj poželjiva vredne, kot so morda bile petnajst let prej? Njih obličje je kipeča duša; iz njega žari in puhti; vsaka poteza na njem izdaja duha; iz vsake znojnice, se ti zdi, prodira, posebno pri luči sveč, neki poseben svit. Njih očarujoče oči vabijo ali odbijajo, govore ali molče; njih hoja je nedo-

žev. Vsaka podružnica naj zbira člane. Vsak član naj po svoji finančni moči podpiše kolikor mogoče zadružnih deležev. Denar in pristopnice naj pa podružnice pošiljajo na naslov: »Vzajemna pomoč, posojilna in gospodarska zadruga v Ljubljani r. z. z. o. z. Sempeterska vojašnica. V to svrhu se razpošilja vsem podružnicam gotovo število čekovnih položnic in pristopnic. Radi štedenja položnic naj se denar za več članov pošlje na eni položnici. Treba pa je pri vsaki pošiljati denarja obvestiti zadrugo z dopisom, za katere člane je bil denar poslan, obenem pa poslati dotične pristopnice. Pristopnice k zadrugi morajo biti pisane s črnilom in lastnoročno podpisane. Za one člane, ki ne znajo pisati, zadostuje, da se mesto podpisov podkrižajo v navzočnosti dveh prič. Za vsakim križem naj podpiše ena priča ime in priimek dotičnega ter pristavi besedico podpisal in svoje ime. Podpiše se potem še druga priča. Priči morata biti člana zadruga.

Navodila, katera naj da podružnica vsem vojnim žrtvam v zadevi posojil.

Da bo nepotrebne pisarenja med invalidi in zadrugo, priporočamo podružnicam sledeče postopanje pri posojilih: Podružnica naj poduči vsakega prosilca, kako mora biti prošnja za posojilo sestavljena. V to svrhu bodo dobile podružnice vzorce. Opozarjamo pa vse podružnice, da nam v vsakem slučaju podajo kolikor mogoče izvirne in zanesljive podatke prosilcev. Smatramo jih za svoje zaupne poročevalce. Prošenj nevidiranih od podružnic se ne bo vpoštevalo.

Veliko važnost pa polagamo na podružnice, da razvijejo agitacijo med svojim članstvom in ostalim prebivalstvom (ni potrebno, da so člani zadruga), da vse svoje prihranke nalagajo v naši zadrugi. Denarne vloge bo naša zadruga obrestovala tako, kot ostali denarni zavodi. Tudi bodo vloge naložene v naši zadrugi popolnoma varne.

V svrhu razvitja na gospodarskem in produktivnem polju potrebuje zadruga statističnih podatkov. Podružnice naj zberejo razne statistične podatke svojega članstva. Ti podatki naj vsebujejo v glavnem: Koliko invalidov članov je obrtnikov, kake vrste obrta vrše, koliko je brezposelnih invalidov obrtnikov v okolišju podružnice? Vse te podatke naj podružnice pošljejo čimprej na naslov zadruga. Pripomnimo, da podružnice v svrhu štedenja vrnejo vse tiskovine, ki bi jih ne porabile.

Pričakujoč, da bodo naše podružnice najvestneje in najhitreje izvršile zaproseno, se najvljudneje zahvaljuje zadržni odbor za vso idealno požrtvovalnost.

Z odličnim spoštovanjem:

Tajnik član zadruga Franjo Krušič l. r.

Predsednik član zadrž. uprave Ivo Marinko l. r.

Ukinitev voznih ugodnosti.

Z našimi pravicami za vožnjo po železnici imamo večne težave.

Koncem lanskega leta, ko je izšel nov pravilnik o voznih olajšavah, so bile prezrte naše trikratne polovične vožnje. Takrat smo si morali dosti prizadevati, da smo dobili naše pravice nazaj. Prepričati smo morali ministra saobračaja, da naš bodoči invalidski zakon radi katerega so bile naše ugodnosti v pravilniku o voznih olajšavah izpuščene, češ, da nam misli invalidski zakon nuditi posebne pravice, še nima nobenega izgleda in gotovosti.

In posrečilo se nam je izvojevati trikratne vožnje nazaj.

Pred kratkim pa je ministrstvo saobračaja napravilo revizijo vseh voznih olajšav.

Vsled jako nepovoljnih izgledov je ustavilo vse vozne olajšave razun uradniških in še nekaterih, o katerih ni nobenega dvoma upravičenosti.

S tem so postale ukinjene tudi vse invalidske vožnje, to je naše trikratne polovične, poleg teh pa celo invalidske vožnje na uradne pozive k nadpregledu, zdravstvu, radi protez itd.

Razumljivo je, da pri tem ne more ostati. Ali bodo invalidi sedaj sami plačevali vožnje celo ako bodo vpoklicani pred komisije, to je na uradne pozive?

Ali nismo invalidi isto kakor drugi državni vpokojenci, kateri imajo trikratno polovično vožnjo na leto?

Iz tega se vidi, da je sedanja ukinitev napravljena brez vsakega večjega vpogleda in se bo morala v kratkem popraviti.

Kakor posnemamo po nekem članku iz »Ratnega Invalida« v katerem objavlja izjavo ministrstva saobračaja v tej zadevi, je bila ukinitev namenjena zgolj za brezplačne vožnje, med katere so se nekako urinile tudi naše olajšave.

Razmere so bile res take, da so uživale gotove osebe s protekcijami brezplačne vožnje in to I. in II. razreda. Niti s temi razredi niso bili zadovoljni in zavzemali so brezplačno kar po pol kupca.

Železnice so po trditvi ministrstva prevzale same brezplačne potnike I. razreda. Samo ena stalna letna karta, ki so jih v veliki meri uživali gotovi protežiranci je vredna:

za I. razred 120.000 Din,

za II. razred 75.000 Din,

za III. razred 40.000 Din.

Iz tega se lahko vidi koliko je bila država oškodovana.

Ministrstvo saobračaja je pustilo nekega dne revidirati brzovlak vozeč iz Beograda.

Rezultat je bil, da je bilo od 29 potnikov I. razreda 19 brezplačnih in od 97 potnikov II. razreda 13 brezplačnih.

Razumljivo je, da je bilo treba napraviti proti takim razmeram red.

In tako je prišlo do tega, da moramo za take protežirance trpeti tudi vojni invalidi kljub temu, da naša 3kratna polovična vožnja v III. razredu ni napravila velikega bremena ravno tako ne naša brezplačna vožnja po potrebi zdravljenja itd., kar je običajno povsod v vseh državah.

Ko so prestala veljati naša uverenja, je naš središnji odbor takoj interveniral pri ministru saobračaja, da nam dovoli s posebno odredbo naše olajšave nazaj. Izvršni odbor je prejel od središnjega odbora iz Beograda obvestilo z dne 22. VIII. t. l., da je intervencija izpadla povoljno in da je minister saobračaja obljubil odobriti invalidske olajšave naprej.

Pričakovati nam je torej v kratkem tozadevne zopetne odredbe.

Reducirancem v premislek.

Po inicijativi središnjega odbora hočemo naše tovariše rešiti redukcije in njenih posledic. Znano je, na kaki podlagi so storile predloge specialne komisije. Niso čakale na pošiljatev dokumentov in zaslišanja prič, v nekaterih slučajih pa celo, kakor trdijo naši tovariši nobenih obvestil ali pozivov niso poslale.

Specijalno invalidsko sodišče kakor je videti ne raziskuje nobene zadeve temveč vse potrdi. Na ta način je že veliko redukcij veljavnih in dotičnim našim tovarišem je vzeta vsaka državna zaščita. Naše udruženje, ki vidi vse to zlo in ve dobro, da so naši reduciranci brez malih izjem vsi resnični in pravi vojni invalidi, se prizadeva kako bi rešilo te nesrečne zavrženice.

Eden najglavnejših pogojev našega udruženja je, da se z zakonom nudi možnost poprave nepravilnih redukcij.

Ker ne moremo doseči stalnega invalidskega zakona, v katerega načrtih stoji tozadevna določba, si pomagamo z nekakimi obnovami na podlagi novih dokazov, kar se je izkazalo posebno v Srbiji in Hrvatski za uspešno.

Za to pozove naš središnji odbor reducirance, naj zberejo nove dokaze po pričah ali na kaki drugi način, kakor se pač glasi vzrok redukcije.

Tudi naš izvršni odbor je prejel že precej takih pozivov, katere je razposlal potom podružnic prizadetim.

V kolikor pa naši reduciranci takih pozivov še niso prejeli, jih pa še bodo. Pri tem moramo omeniti, da naše udruženje napravi to uslugo vsakemu invalidu, tudi, ako ni naš član.

znanje; iz njih glasu izvira melodično bogastvo zvokov, ki so nepopisno zapeljivi v svoji nežni lepoti. Njih hvala, ki je osnovana na prispodobah, se dobrija najobčutnejšemu ponosu. En utripljaj njihovih obrvi, najnezatnejši pogled, najnezatnejša kretnja te vrste splaši može, ki so posvetili tem ženam svoje življenje in svojo srečo. Mlado deklico, ki nima izkušnje v ljubezni in se da pregovoriti, lahko zapelješ, toda za te vrste žene se mora mož kot gospod Jaucourt naučiti, da ne zakriči, če mu sobarica, ki ga hitro skriva v stransko sobo, zmečka z vrat, ki jih zaloputne, dva prsta na roki. Kdor ljubi te nevarne sirene, ali se ne igra z življenjem? Baš zato jih morda tako vroče ljubimo! Taka je bita grofica pl. Lawyieva.

Filippo, Marianinin brat, je bil podedoval kot njegova sestra grofičino lepoto. Skratka, mladi mož je bil živa podoba Antinouse, le da je bil vitkejši. A kako dobro pristojta ta slokost in nežnost mladosti, če polt oljnate barve, košate obrvi in zametast svit ognjevitih oči obetajo za prihodnost ogenj moža in plemenito srce! Tako je bil Filippo v srcu mladih deklic kot ideal in je obenem živel v spominu mater kot najboljša partija v vsej Franciji.

Lepota, nežnost, čar in duh teh dveh otrok so izvirali popolnoma od matere. Grof Lauty je bil majhen, grd in kozav, mračen kot Španec in dolgočasen kot bankir. Sicer pa je veljal za velikega politika, morda zato, ker se je redkokdaj smejal in je večkrat navajal gospoda Metternicha ali Wellingtona.

Ta skrivnostna rodbina je imela čar pesnitve lorda Byrona, čije zagonetnost je vsak član družbe drugače razlagal: težko razumljiva pesem, ki je bila v vsaki kili krasna. Molčeč-

nost gospoda in gospe Lauty o njihovem izvoru, preteklosti in razmerju do štirih delov sveta ne bi bilo treba, da bi bila v Parizu dolgo časa predmet čuda. Morda se v nobeni deželi izrek Vespazijanov bolje ne razume. Tukaj ne izda denar, pa naj bo tudi s krvjo ali nesnago omadeževan, nič in zastopa vse. Če imenitni ljudje poznajo le številko tvojega premoženja, je tvoj čin med vsotami, ki so ti enakopravne, in nihče te ne vpraša za tvoje pergamente, ker ve vsakdo, koliko stanejo. V mestu, kjer rešujejo socialna vprašanja z algebrničnimi enačbami, se smejo pustolovščine marsičesa nadejati. Tudi če so mislili, da spada ta rodbina k cigantom, so jim imenitni ljudje pač mogli oprostiti njih male skrivnosti radi njih bogastva in njihove vrednosti. Toda k nesreči je dajala zagonetna zgodovina Lautyjeve hiše, enako romanom Ane Radcliffe, radovednosti neprestano snovi.

Opazovalci, taki ljudje, ki hočejo vedeti, v kateri trgovini kupuješ svetiljnice, ali ki te vprašajo, koliko plačuješ najemnine, če jim ugaja stanovanje, so videli od časa do časa, kako se je pri veseljah, koncertih, plesih, družbah, ki jih je prirejala grofica, pojavljala neka čudna osebnost. Prvič so videli tega moža pri nekem koncertu; očarujoč glas Marianinin ga je bil, kot je bilo videti, privabil v dvorano.

»Baš sedaj me je zamrzelo,« je rekla dama, ki je stala v bližini vrat, svoji sosedi.

Neznanec, ki je stal poleg dame, je odšel.

»To je čudno! Sedaj mi je vroče,« je rekla dama, ko je bil tujec odšel. »Morda me imate za nora, a ne morem si kaj, verjeti moram, da mi je povzročil mraz sosed, črno oblečeni gospod, ki je baš sedaj odšel.«

Nagnenje do pretiravanja, ki naletiš nanj tako pogosto pri ljudeh imenitnega stanu, je kmalu povzročilo, da so o skrivnostni osebnosti nastala najkomičnejša mnenja, najčudnejši razgovori, najsmešnejše zgodbe, ki so bile vedno blaznejše. Ni bil baš vampir, umetni človek, neke vrste Faust ali divji lovec, a imel je, če si hotel verjeti ljudem, ki so ljubili strahovite zgodbe, nekaj od vseh teh domovov v človeški podobi. Tupatam si naletel na Nemce, ki so smatrali za resnične te iznajdljive šale zlobnih pariških jezikov. Tujec je bil čisto enastavno star mož. Marsikateri mlad človek, ki mu je bilo prišlo v navado, vsako jutro z nekaj lepimi stavki odločiti prihodnost Evrope, je hotel videti v neznanu velikega zločinca in posestnika neznanstvih bogastev. Romanopisci so pripovedovali življenje starega moža in si izmišljali zares čudovite posameznosti o krutostih, ki jih je baje zagrešil v času, ko je bil v službi kneza Mysoreskega.

»Ba!« so rekli in sočutno zmigavali s širokimi plečami, »mali stavec ima genoveško glavo!« »Ali bi preveč zahteval, če bi vas prosil za prijaznost, da mi pojasnite, kaj razumete pod genoveško glavo?« »Dragi moj, to je enostavno človek, na čigar življenju slone velikanski kapitali in od čigar zdravja so vsekakor odvisni dohodki te rodbine. Spominjam se, da sem slišal pri gospe d'Espard nekega magnetizerja, ki je s zelo podkupljivimi razlogi dokazoval, da je ta stari mož, če si ga ogledaš pri luči, znameniti Balsamo, ki se je imenoval Cagliostro. Po izpovedi tega modernega alkimista je bil ta sicilijanski pustolovec ušel smrti in se zadovoljuje s tem, da dela denar za svoje vnuke. Ferettejev oskrbnik pa je trdil, da je spoznal v tem čudnem bitju grofa Saint-Genainskega.«

Vendar pa pričakuje, da se bo vsak dotični, ako še ni naš član, organiziral, ker ne more zahtevati drugače našega posredovanja.

Kdor pa ne bo imel toliko zavesti, bo združenje čisto opravičeno smatralo, da mu tudi ni potreba zaščite.

Razposlanih je že precej pozivov, toda odgovorov z dokazi prav malo.

Naši invalidi smatrajo to stvar kakor je videti za premalo resno.

Oni gotovo mislijo, kdo nam more odrekati, da nismo invalidi, ako smo pohabljeni in bolni? Saj se pozna na naših telesih. Videti je, da se premalo brigajo za dokaze in so v tem oziru komodni. Dobili smo že nekaj odgovorov, v katerih pozvani odgovarjajo, da nimajo dokazov.

Nam se zdi to malo brezbržno, ker gotovo so v mnogih slučajih dokazi, pa se jih iz komodnosti noče iskati.

Dotičnim, ki tako odgovorijo, povemo, da jim ne bo nič pomagalo. Ostali bodo reducirani, torej ne bodo priznani vojni invalidi in ne bodo imeli nobene pokojnine in nobene druge zaščite po zakonu več.

Oni se mogoče ne zavedajo dovolj v kakem položaju se nahajajo. Za to naj se vsak ko dobi poziv, pobriga in temeljito poišče vse razpoložljive dokaze.

Posebno za težje invalide, katerih je po naši uvidevnosti tudi precej med reduciranci, je stvar zelo opasna. Pozneje ne bo imel nihče več nobene prilike, za to naj se sedaj pobriga, ako se mu posreči na ta način katerega predvideje naš središnji odbor rešiti se redukcije.

Vsak naj temeljito pregleda, ako ima še kake pismene dokaze, ako pa ne naj poišče priče.

Ako so priče neznanega bivališča, naj se vsak potruji, da jih izslediti in najde.

Nekateri še ne vedo kakšna dokazila so dobra.

Pismeni dokazi morajo izvirati še iz časa Avstrije, direktno iz vojaške službe.

Na primer so to stari plačilni nalogi o invalidskih pokojninah, nadpregledni listi ali potrdila avstrijskih superarbitrajskih komisij, doslužnice, potrdila ali svedoče bolnic, črno-vojniške knjižice. Potrdila, ki so bila izdana že po prevratu od naših jugoslovenskih oblasti za dokazila niso dobra. Priči pa naj bosta vselej dve. Zahteva se sicer, da bi morali priči pred občinskim uradom priseči. Ker pa je to pri nas nemogoče, je pojasnil središnji odbor, da bo mogel uspešno vporabiti tudi sodno legalizirane izjave. Vsaka priča naj toraj sestavi izjavo, kdaj, kje in kako je dobil invalid hibo in pristavi, da je dotična priča vse videla in vsak čas pod prisego potrdi resničnost.

Te neumnosti, ki so jih pripovedovali s šaljivim glasom in z zasmehljivim obrazom, ki sta značilna dandanes za našo družbo, ki ji manjka vere, so držale Lautyjevo hišo v negotovem sumu. Slednjič so člani rodbine po čudnem naključju opravičevali domnevanja družbe s tem, da so se čudno vedli napram možu, čigar življenje se je umikalo, ko je bilo videti, vsem pozivedbam.

Če je ta mož prekoračil prag sobe, v kateri je stanoval, kot se je domnevalo, je njegovo pojavljanje povzročilo vedno veliko razburjenje v rodbini. Napravljalo je vtis važnega dogodka. Filippo, Marianina, gospa Lautyjeva in stari sluga so edini imeli pravico, pomagati neznanecu pri hoji, ko je vstal, ko je sedel. Vsak je pazil na njegove najmanjše kretnje. Videti je bil začaranano bitje, od katerega je bila odvisna sreča, življenje in imetje vseh. Ali je bil to strah ali nežnost? Družba ni mogla najti nobenega znamenja, ki bi ji bilo pomagalo rešiti to vprašanje. Zdelo se je, da je bil ta hišni duh ves mesec zaprt v skrivnem najsvetejšem, iz katerega je potem nenadoma, kot kradoma, nepričakovano prišel, da se je pokazal sredi soban liki čarovnice iz starih časov, ki so prihajale na letečih zmajih in motile svečanosti, h katerim niso bile povabljene. Tudi izurjenjši opazovalci so mogli le uginiti nemir hišnih prebivalcev, ki so znali s čudovito spretnostjo prikriivati svoja čuvstva. Marianina, ki je bila še prenaivna, pa je večkrat med kvadrilo boječe pogledala starca, ki ga je spoznala iz vseh grup. Ali pa se je Filippo hitro splazil skozi množico, da je pohitel k njemu, ostal je pri njem in, kot je bilo videti, je nežno in oprezno zanj skrbel, kot bi bil mogel dotik z ljudmi ali najrahljši dih zdrobiti to čudno bitje. Grofica se mu je skušala približati, ne

Priča mora izjavo podpisati pred sodiščem, katero podpis potrdi. — Potrdilo podpisa je mogoče pred sodiščem vsak čas doseči, to je takozvano legalizacijo podpisa. Seveda je še boljše, če more kdo izposlovati pred sodiščem zaprisego pričo. Ako slučajno kdo ne more iz fronte dobiti kolegov za priče, ker je bil mogoče takrat nezavesten, zasut ali se ne more spomniti, naj dobi vsaj kolege iz bolnice. Priporočamo še enkrat, da naši reduciranci strogo pazijo na pridobitev dokazov, sicer je njihov invalidski položaj ogrožen.

IZ ORGANIZACIJE.

Zdravljenje vojnih invalidov v Dolenjskih Toplicah se zaključi s 15. septembrom t. l. in se prošnje, ki bodo odslej predložene velikemu županu ljubljanske oblasti za zdravljenje oziroma za sprejem v invalidski dom v Dolenjske Toplice ne morejo več upoštevati.

Razpis služb. Uradni list št. 76 prinaša razpis mest sodnih slug pri okrajnih sodiščih v Kostanjevici in Metliki ali drugod, ako bi se izpraznili po premestitvi glasov tega razpisa. Prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti je vlagati do 15. septembra t. l. na Predsedništvo okrožnega sodišča v Novem mestu.

Mesto učenke dobi takoj 14 letna hčerka invalida ali vojna sirota, ki ima dobro spričevala v trgovini invalida Vinko Seliča na Jeseniku št. 37. — Dobje, pošta Slivnica pri Celju. — Ponudbe naj se pošiljajo direktno na ta naslov.

Dopisi središnjemu odboru. Središnji odbor UVI iz Beograda nam pošilja v objavo sledeče pojasnilo:

»Mnogi invalidi in svojici padlih se obračajo z različnimi dopisi in vlogami direktno središnjemu odboru ter s tem popolnoma prezirajo svoje podružnice in izvršni odbor. Zahtevajo raznih posredovanj pri ministrstvih ali drugih oblasteh, ali pa razne materijalne in druge pomoči. Najsibo za kar hoče, je to njihovo postopanje neopravičeno. Tudi ako so drugače prošnje popolne, ne more središnji odbor vedeti, ako so dotični člani združenja ter ako so njihovo prošnje upravičene. Središnji odbor mora v vsakem slučaju prošnje in vloge vračati izvršnemu odboru v mišljenje in postopanje, da se odpravijo vse težkoče za povoljno rešitev. Da se uvede administracija v pravi tek in se bodo vse zadeve pravočasno reševale, se priporoča izvršnim odborom, naj objavijo svojim podrejenim odborom ter invalidom in družinam padlih, da središnji odbor ne bo vzel v postopanje nobene vloge (prošnje), ako ne bo poslana preko izvršnega odbora ter bo vse poslanske vloge direktno od vlagateljev vračal izvršnemu odboru.

da bi to dajalo videz, kot da ga je poiskala; nato je bilo v njenem vedenju in izrazu toliko ponižnosti in nežnosti, pokornosti kot tiranije in rekla mu je par besed, katerim se je stavec skoraj vedno pokoraval; peljala, ali boljše povedano, vlekla ga je proč in ni ga bilo več. Če ni bilo gospe Lautyjeve, je uporabil grof celo množico vojnih zvijač, da bi se mu približal; a njega stavec ni poslušal, kot je bilo videti, in grof je ravnal z njim kot z razvajenim otrokom, čigar muham mati popusti ali čigar grdih navad se boji. Ko se je nekaj indiskretnešev predrznilo, smelo izpraševati grofa Lautyja, je hladni in molčeči mož napravil vtis, kot bi ničesar ne razumel o vprašanih radovednežev. Po tolikih pozikudah, ki so se bili izjalovili radi previdnosti vseh članov rodbine, se zato ni nihče več trudil, da bi izvedel za skrivnost, ki so jo tako varno čuvali. Salonski ogleduhi, prežači in diplomatje so se slednjič v tem boju utrudili in se nehali baviti s to skrivnostjo.

Vkljub temu pa so morda bili ta trenotek v blestečih sobanah filozofije, ki so pri sladoledu, sorbetu ali odlagajoč prazen kozarec za punč, govorili: »Ne čudil bi se, če bi slišal, da so ti ljudje lopovi. Ta stavec, ki se skriva in se pojavi samo ob ekvinociju in kresu, mi izgleda popolnoma kot morilec...« »Ali kot bankroter...« »Tu ni velikega razločka. Človeka oropati imetja je večkrat hujše kot vzeti mu življenje!« »Čujte, stavlil sem dvajset louisdorov, dobiti jih moram štirideset!« »No, kaj pomaga, ko se igra le za trideset.« »Tu vidite, kako mešana družba je to. Človek ne more niti igrati.« »Prav zares... A sedaj uo že skoro pol leta, odkar nismo videli velikega duha. Ali mislite, da je živo bitje?« »Da... kvečjemu...«

Te besede so bile izgovorjene v moji bližini

Samo v slučajih, kjer gre za posebno važno zadevo, bo vpošteval središnji odbor izjeme to pale, ako je stvar nujna, če je vloga vezana na rok, da bi se zadeva vsled pošiljatve preko kompetentnih odborov lahko zakasnila in bi bil prosilec oškodovan.

Opozarjamo vse naše člane, da se ravnajo točno po tem pojasnilu, po katerem bo središnji odbor v bodoče postopal, da se ne bodo po nepotrebnem njihove vloge zadrževale.

Iz Gorenje Savinske doline.

V naši romantični pokrajini pod solčavskimi planinami smo se začele vojne žrtve probujati. Do sedaj je tavalo veliko število naših ljudi brez vsakega cilja okoli in niso imeli smisla zaznati za tabor naše prepotrebne organizacije. Javen shod na Rečici dne 2. avgusta t. l. pa je pokazal napredek.

Za to gre precej zaslug neumornemu delavcu tov. Jelenu, tajniku podružnice v Polzeli, za kar mu moramo izreči javno zahvalo. Njegov govor o pomenu organizacije je bil stvaren in jedrnat in poln ljubezni do skupnega dela.

Vzbudil je v naših srcih iskrico upanja in ljubavi do združenja.

Želimo in upamo, da bo podružnica iz Polzele strnila vse vojne žrtve gorenje Savinske doline, da bo ena izmed najmočnejših in najdelavnejših. Tov. Jelena prosimo, da nas še katerikrat obišče in nam nudi še kaki shod in prepričani smo, da bo mnogo storil k uresničenju njegovih in naših teženj.

Vojne žrtve širom Slovenije. V naši slogi in pozitivnemu delu je rešitev naše bodočnosti. Ivan Poznič, poverjenik iz Šmartna ob Dreti.

Iščejo se:

Od središnjega odbora iz Beograda sta dospela sledeča poziva reducirancev, katerih bivališče se ne more izslediti:

1. Maks Veber iz Dola št. 30 pri Celju. — Ugotovilo se je, da ima 20% nezmožnosti in uverenja št. 3197/C.

2. Franc Kerec iz Strmca št. 2. Ker je več vasi pod imenom Strmec, se ne more ugotoviti, kje stanuje imenovani.

Imenovana naj se oglasita pismeno direktno pri izvršnem odboru. Kdor bi izmed tovarišev in tovarišic vedel za bivališče imenovanih, naj istotako javi izvršnemu odboru.

Čitajte stanovsko glasilo! Pridobivajte naročnikov!

Odgovorni urednik: Peček Janez.
Tisk tiskarne Makso Hrovatin, Ljubljana.

od neznancev, ki so v tem trenutku odhajali, ko sem hotel zbrati v končno sliko svoja opazovanja, ki so bila zmešana iz črnega in belega, iz življenja in smrti. Moja prenapeta fantazija je zrla, prav tako kot moje oči, izmenoma na veselico, ki je bila sedaj dospela na vrhuncu svojega bleska, in na mračno podobo vrtov. Ne vem, koliko časa sem premišljeval o teh dveh straneh kolajne človeškega življenja; sledjič pa me je zbudil pridušen smeh mlade dame. Pri pogledu na sliko, ki se je nudila mojim očem, sem bil brez besed. Zdelo se mi je, kot da je podoba polžalosti, pol veselja, kot sem jo imel v možganih, iz njih skočila in da stoji sedaj s telesom pred menoj, kot je Minerva velika in močna skočila iz Jupitrove glave; videti je bila obenem sto let in dveindvajset let stara, bila je mrtva in živa obenem. Zdelo se ti je, da se je bil mali stavec pojavil kot umobolni iz svoje celice, iz svoje sobe in se je bil spretno splazil za živo mejo ljudi, ki so pazljivo poslušali Marianino, ki je prav pela konec kavatine iz »Tankreda«. Imel si vtis, kot bi bil s pomočjo gledališke mašinerije prišel iz tal. Odrevenel in mračen je stal tu in gledal na to veselico, čije bučanje mu je bilo morda dospelo na ušesa. Bil je tako živo zamaknjen v stvari, da je stal sredi med ljudmi, ne da bi jih videl. Brez veliko obotavljanja se je bil pojavil pri eni najdražestnejših pariških žen, elegantni mladi dami izredno nežnih oblik in obraza, ki je bil tako svež in rožnat kot obraz otroka in tako prozoren, da je bilo videti, da bi šel skozenj pogled moža, kot gredo solni žarki skozi gladko steklo. In tako sta stala oba pred menoj zgruzena in tako tesno drug pri drugem, da se je neznanec dotikal valoveče obleke iz tančice, rož in rahlo kodrastih las.

(Dalje prih.)